

SZKOŁA
PODSTAWOWA
W GARDNIE

LISTOPAD
GRUDZIEŃ
2023 NR 3

GAZETKA SZKOLNA KROPECZKA

Święta:

- 1 listopada- Wszystkich Świętych
- 2 listopada- Dzień Zaduszny
- 5 listopada- Dzień Postaci z Bajek
- 8 listopada- Dzień Zdrowego Śniadania
- 10 listopada- Dzień Jeża
- 11 listopada- Narodowe Święto Niepodległości
- 16 listopada- Dzień Tolerancji
- 20 listopada- Dzień Praw Dziecka
- 22 listopada- Dzień Kredki
- 24 listopada- Dzień Buraka
- 25 listopada- Dzień Pluszowego Misia
- 30 listopada- Andrzejkki

Święta:

- 4 grudnia- Dzień Górnika
- 6 grudnia- Dzień Anioła
- 6 grudnia- Mikołajki
- 10 grudnia- Dzień Piłki Nożnej
- 12 grudnia- Dzień Guzika
- 14 grudnia- Dzień Małpy
- 15 grudnia- Dzień Herbaty
- 20 grudnia- Dzień Ryby
- 22 grudnia- Pierwszy Dzień Zimy
- 24 grudnia- Wigilia
- 25 grudnia- Boże Narodzenie
- 26 grudnia- Boże Narodzenie
- 31 grudnia- Sylwester

AKCJA ZNICZ” I PRACA NASZYCH WOLONTARIUSZY

Jak co roku w naszej szkole organizowana jest zbiórka zniczy, które potem przed świętem Wszystkich Świętych uczniowie - wolontariusze, wraz z p. Anitą Nowak i p. Aleksandrą Kupnicką zapalają na opuszczonych grobach naszych pobliskich cmentarzy. Młodsza grupa szkolnych wolontariuszy 30 października pojechała do Chlebowa, aby tam posprzątać wokół Pomnika Kombatanckiego „Armata” – upamiętniającego polskich artylerzystów i zapaliła znicze. Potem udali się do pobliskiego Kościoła, gdzie również zapalili znicze w miejscu poświęconym Żołnierzom 2 Łużyckiej Dywizji Artylerii Wojska Polskiego. Po południu druga grupa wolontariuszy mieszkających w Weltyniu udała się na pobliski Cmentarz Komunalny, aby posprzątać opuszczone groby i Lapidarium oraz zapalić znicze. W dniu 31 października najstarsi wolontariusze naszej szkoły pojechali na Cmentarz Komunalny w Gryfinie, aby tam posprzątać i przystroić zniczami opuszczone dziecięce groby. Na koniec odwiedzili symboliczną mogiłę „Golgotę Wschodu”, Lapidarium oraz Cmentarz Wojenny i przystroili zniczami.

*Przygotowała
Natalia Okoń kl. 8a*

Uroczystość Wszystkich Świętych to dzień, w których odwiedzamy groby bliskich nam zmarłych osób. Modlimy się za nich, wspominamy, zapalamy znicze, kładziemy na pomnikach stroiki i wiązanki kwiatów. Tego dnia w kościołach katolickich odprawiane są msze w intencji zmarłych świętych. Po zakończonych liturgiach księża wyprowadzają uroczyste procesje na cmentarze, na których odbywają się modlitwy nad grobami zmarłych. To czas refleksji nad przemijającym czasem i śmiercią oraz powrotu myślami do wszystkich, którzy odeszli.

Zaduszki są dniem modlitw za wszystkich zmarłych. To świetna okazja, aby wspominać bliskie osoby, których nie ma już z nami. Polskie odwiedzanie cmentarzy całymi rodzinami, zwłaszcza w te dwa pierwsze listopadowe dni, jest unikatowe na skalę całej Europy.

Cmentarz Centralny w Szczecinie jest największym cmentarzem w Polsce, trzecim w Europie. Oficjalnie został otwarty w dniu 6 grudnia 1901 roku. Jego budowa wzorowana była na nekropoliach Hamburga i Wiednia. Projekt wykonał architekt Wilhelm Meyer-Schwartau (1854-1935).

Potrzeba wybudowania nowego cmentarza powstała po 1873 r., gdy małe przykościelne cmentarze zostały przepełnione. Za najlepszy teren pod cmentarz uznano ówczesne ziemie rolnicze. Nowoczesne zorganizowanie cmentarza, który początkowo liczył 64 ha powierzchni, miało być także wyrazem ówczesnej sztuki ogrodniczo-parkowej oraz architektury nagrobnej. Cmentarz składa się z trzech części: wschodniej, zachodniej i łączącej środkowej. Projektanci zadbali o estetykę cmentarza wykorzystując naturalne walory krajobrazowe, różnice wzniesień, ciek wodny. Zaprojektowali nekropolię na założeniach parkowych, z dużą ilością różnorodnej, często egzotycznej roślinności, żywopłotami, interesującymi elementami małej architektury, fontannami, kamiennymi studniami i innymi elementami rzeźbiarskimi.

Na cmentarzu znajduje się kilkadziesiąt pomników poświęconych m.in. Bohaterom Września 1939, ofiarom stalinizmu, „Tym, którzy nie powrócili z morza”, Sybirakom, Pionierom Szczecina, a także Krzyż Katyński oraz najstarszy, z czasów cmentarza garnizonowego, krzyż żeliwny upamiętniający żołnierzy poległych w wojnie francusko-pruskiej 1870-71.

Od otwarcia cmentarza pochowano na nim ponad 300 tysięcy zmarłych, a jego dzisiejsza powierzchnia wynosi 172,33 ha. Ze względu na wielkość cmentarza, jego historię i walory przyrodnicze odwiedzający ma nie tylko zadumać się nad grobem bliskiego, ale jednocześnie pospacerować po alejkach, podziwiać piękne okazy roślin, oddać się medytacji i rozmyślaniu.

Alicja Dudek klasa VI b

WYWIAD Z PANIĄ SEKRETARKĄ Małgorzatą Kawką

N.O.: Od jak dawna pracuje Pani w naszej szkole? Jakie są Pani obowiązki?

M.K.: W szkole w Gardnie pracuję od 10 czerwca 2008 roku. Do moich obowiązków należy prowadzenie ksiąg uczniowskich w których zapisujemy realizację obowiązku szkolnego naszych uczniów, prowadzę archiwum w którym są dokumenty wszystkich uczniów którzy uczęszczali do tej szkoły czyli jeśli Wasi rodzice dziadkowie chodzili to tej szkoły to ich dokumentacja szkolna jest w archiwum, prowadzę bieżące sprawy związane z funkcjonowaniem szkoły, uczniom wyrabiam legitymacje szkolne i karty rowerowe.

N.O.: Czy praca sekretarki szkolnej jest trudna?

M.K.: Praca w sekretariacie nie jest trudna gdy ją dobrze poznamy, gdy dochodzą nowe zadania trzeba ich się nauczyć i wykonywać a dochodzi ich coraz więcej.

N.O.: Do jakiej szkoły podstawowej Pani uczęszczała i jaki Pani przedmiot najbardziej lubiła?

M.K.: Do szkoły podstawowej chodziłam do Gardna.

N.O.: Co sądzi Pani o uczniach naszej szkoły?

M.K.: Uczniowie Naszej szkoły to dobre fajne dzieci

N.O.: Co chciałaby Pani przekazać czytelnikom naszej gazetki?

M.K.: Czytelnikom gazetki życzę wszystkiego dobrego, sukcesów w nauce, dużo uśmiechu i radości.

Wywiad przeprowadziła Natalia Okoń z klasy VIII a

SAVOIR-VIVRE

Jak ubrać się na szkolne uroczystości i jak się zachować

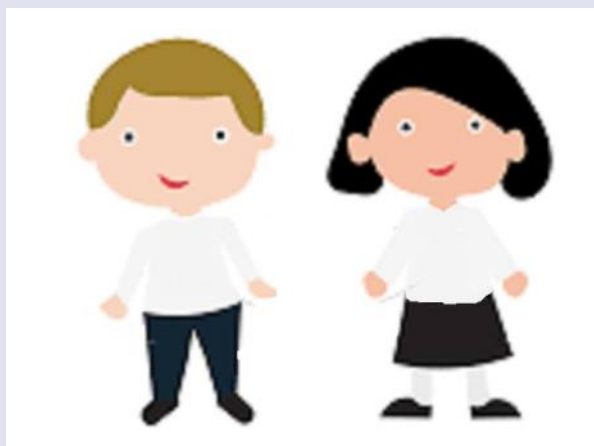
Typowy strój galowy dla dziewcząt to:

biała bluzka bez głębokiego dekoltu, zakrywająca plecy, brzuch i biodra

ciemna spódnica nie krótsza niż 5cm powyżej kolan/długie spodnie w kolorze czarnym lub granatowym (nie z dżinsu)

kostium lub garnitur w kolorze ciemnym stosowanym,

buty na niewysokim obcasie lub płaskie z zakrytymi palcami, rajstopy lub pończochy w kolorze czarnym lub cielistym.

Typowy strój galowy dla chłopców to:

biała koszula,

krawat,

marynarka i spodnie w ciemnym kolorze,

obuwie wyjściowe,

skarpety w ciemnym kolorze,

W czasie apeli i uroczystości szkolnych uczniowie i wszyscy zebrani swoim zachowaniem wyrażają szacunek zaproszonym gościom i uczestnikom poprzez :

- zachowanie ciszy w trakcie apelu lub uroczystości szkolnej,

- nie spożywanie pokarmów i napojów (nie żujemy gumy)

-noszenie stroju galowego

-zajęcie wyznaczonych miejsc przed właściwym rozpoczęciem uroczystości,

-powstanie i przyjęcie postawy „zasadniczej”(prosta sylwetka, ręce wzdłuż ciała) w czasie wprowadzania i wyprowadzania sztandaru szkolnego, odśpiewania hymnu państwowego,

-witania i żegnania gości w sposób godny i właściwy do sytuacji

-przebywania w wyznaczonym miejscu, aż do chwili opuszczenia sali przez gości .

Ewa Kowalska klasa VI b

NARODOWE ŚWIĘTO NIEPODLEGŁOŚCI

11 listopada to Narodowe Święto Niepodległości – corocznie obchodzone przez Polaków dla upamiętnienia odzyskania niepodległości przez Polskę w 1918 r. po 123 latach. Święto zostało ustanowione ustawą z dnia 23 kwietnia 1937 r., zniesione ustawą krajowej Rady Narodowej 22 lipca 1945 r. i przywrócone ustawą w 1989 r. Święto jest dniem wolnym od pracy.

9 listopada w Szkole Podstawowej w Gardnie odbył się uroczysty apel z okazji Narodowego Święta Niepodległości. Apel był również jednym z zadań przygotowujących szkołę do obchodów 95 rocznicy wybuchu II wojny światowej.

Głównym celem tej szkolnej uroczystości jest kształtowanie postaw patriotycznych, podtrzymywanie tradycji narodowej oraz pielęgnowanie polskości i rozwijanie świadomości narodowej wśród dzieci i młodzieży. Apel ten przygotowany był przez klasy: 3a i 8a. Uczniowie recytowali wiersze oraz śpiewali pieśni patriotyczne. Przedstawili krótką historię utraty przez Polskę niepodległości i triumfalnego powrotu na mapy świata po 123 latach w 1918r. Zaśpiewanie czterech zwrotek hymnu było wstępem i próbą generalną przed śpiewem całej szkoły 10.11 o godz.11.11, w ramach Akcji Szkoła do hymnu".

Natalia Okoń klasa VIII a

SZKOŁA DO HYMNU

W piątek 10.11.2023r. o godzinie 11:11 cała nasza szkoła przystąpiła do odśpiewania hymnu Polski. W tym dniu wszyscy uczniowie wraz z nauczycielami ubrani byli w odświętne eleganckie stroje. Zebraliśmy się na głównym korytarzu i o wyznaczonej godzinie odśpiewaliśmy hymn Polski by wspólnie upamiętnić rocznicę odzyskania Niepodległości przez Polskę .

Julia Małż klasa V b

HYMN POLSKI
Mazurek Dąbrowskiego

Józef Wybicki
1747-1822

I
Jeszcze Polska nie zginęła,
Kiedy my żyjemy.
Co nam obca przemoc wzięła,
Szablą odbierzemy.

Ref.
Marsz, marsz, Dąbrowski,
Z ziemi włoskiej do Polski.
Za twoim przewodem
Złączym się z narodem.

II
Przejdziem Wisłę, przejdziem
Wartę,
Będziem Polakami.
Dał nam przykład Bonaparte,
Jak zwyciężać mamy.

Ref.
Marsz, marsz, Dąbrowski,
Z ziemi włoskiej do Polski.
Za twoim przewodem
Złączym się z narodem.

III
Jak Czarniecki do Poznania
Po szwedzkim zaborze,
Dla ojczyzny ratowania
Wrócim się przez morze.

Ref.
Marsz, marsz, Dąbrowski,
Z ziemi włoskiej do Polski.
Za twoim przewodem
Złączym się z narodem.

IV
Już tam ojciec do swej Basi
Mówi zapłakany -
Słuchaj jeno, pono nasi
Biją w tarabany.

Ref.
Marsz, marsz, Dąbrowski,
Z ziemi włoskiej do Polski.
Za twoim przewodem
Złączym się z narodem.

Józef Wybicki

„Bal pluszowego misia”

Jak co roku odbył się w przedszkolu bal pluszowego misia. Dzieci uwielbiają tę uroczystość, ponieważ w tym dniu mogą przyjść w piżamie oraz zabrać ze sobą ulubionego pluszaka. Odbyły się różne zabawy, między innymi: stary niedźwiedź mocno śpi, gimnastyka z misiami i inne fajne zabawy. Wykonane zostały też misie z balonów oraz origami. Wszystkie sale były pięknie ustrojone z tej okazji, poczęstunku również nie zabrakło.

Nadia Dul klasa VI b

AUSTRALIA

Australia jest jedynym państwem na świecie, które obejmuje cały kontynent. W skład jej terytorium wchodzi także Tasmania i szereg wysp na Oceanie Indyjskim i Pacyfiku. Australia została odkryta w 1606 r. przez holenderskiego badacza Willema Jansza, który nazwał ją Nową Holandią. W 1770 roku kapitan James Cook uznał i ogłosił Australię posiadłością brytyjską. W 1778 roku stała się kolonią karną dla skazańców z wysp brytyjskich, którzy po odbyciu swych wyroków się tu osiedlili. W roku 1851 zostały odkryte złoża złota w Victorii i Nowej Południowej Walii, co zapoczątkowało „gorączkę złota”. Złoto stanowi tym samym jeden z najważniejszych towarów eksportowych. W wyniku konfliktów europejscy przybysze dokonali masakry rdzennych mieszkańców Australii - Aborygenów i wyparli ich ze wschodnich terytoriów w głąb kontynentu.

Największym miastem Australii jest Sydney, ale to Canberra pełni funkcję stolicy. Australia może być traktowana, jako największa wyspa oraz jako najmniejszy i najbardziej płaski kontynent. Najwyższy punkt na kontynencie, Góra Kościuszki, ma zaledwie 2.228 metrów. Odkrył ją w 1840 roku Polak Paweł Edmund Strzelecki podczas wyprawy badawczej. Legenda mówi, że nowoodkryta góra bardzo przypominała polskiemu podróżnikowi krakowski Kopiec Kościuszki. Większość źródeł podaje jednak, że nazewnictwo miało być niczym innym jak ukłonem w kierunku polskiego oraz amerykańskiego generała Tadeusza Kościuszki.

AUSTRALIA

Takiej przyrody jak w Australii nie ma nigdzie indziej. Wielu występujących tam gatunków zwierząt nie spotkamy w żadnym innym miejscu. Trudno wskazać drugi kraj, w którym występuje tak wiele jadowitych gatunków. Spośród 26 najbardziej jadowitych gatunków węży, aż 17 występuje właśnie w Australii. Poza węzami, ten kraj zamieszkują też najbardziej jadowite pająki świata, skorpiony, krokodyle, kazuary, a w przybrzeżnych wodach pływają rekiny i jadowite meduzy. Nie każdy wie, że to jednak kangury są wymieniane wśród największych zagrożeń. Gdy zapada zmierzchnaczynają wyskakiwać na drogi. Ich szare ubarwienie sprawia, że trudno je dostrzec, a nawet jeżeli się uda, zwykle jest już za późno na reakcję. Właśnie dlatego, większość Australijczyków montuje w swoich autach stalowy bull-bar w miejscu seryjnego zderzaka.

Koala to mały, sympatycznie wyglądający torbacznik, ale tego samego nie można powiedzieć o jego bliskim krewniaku. Drop bear to mięsożerny koala. Wygląda jak zwykły „miś”, ale jest od niego większy, a natura wyposażyła go w długie kły i potężne pazury. Podobno zdarzały się przypadki ataku tych zwierząt na turystów. Drop bear zeskakuje z drzewa i przegryza szyję. Brzmi przerażająco? Nie ma się czego bać, bo to tylko legenda, którą straszy się łatwowiernych przyjezdnych.

Podsumowując Australia to kontynent kontrastów wielkie miasta, pustynie, parki. Wsiadasz w samochód, godzinę później wypatrujesz koali na drzewie. Kangury odwiedzają Cię w ogródku, różowe jeziora, ocean, wodospady, góry, pustynie, kaniony, deszczowe lasy, bezлюдne wyspy, najpiękniejsze plaże na świecie, to dobry powód, by odwiedzić Australię.

MEKSYK

Meksyk to kraina azteckich bogów, wielkich kontrastów, wyjątkowej kuchni i karteli narkotykowych. Meksyk to także pozornie zapomniane przez świat wioski w górach, miejsca pełne życia i radości, wyjątkowe zabytki, mnogość kolorów, ważne stanowiska archeologiczne i magiczne plaże. W tym kraju zachwyty też budzą monumentalne zabytki i pozostałości starożytnych cywilizacji Majów i Azteków.

To państwo w Ameryce Północnej sąsiadujące ze Stanami Zjednoczonymi (na północy), z Oceanem Spokojnym (na zachodzie i południu), Zatoką Meksykańską i Morzem Karaibskim (na wschodzie) oraz z Gwatemalą i Belize (na południowym wschodzie). Zajmuje powierzchnię prawie 2 mln km², co daje mu pod tym względem czternaste miejsce na świecie, jest jedenastym państwem pod względem liczby ludności, a jego stolica Meksyk to jedno z najgęściej zaludnionych miast na świecie.

Meksyk nie ma oficjalnego języka, głównie z szacunku dla rdzennej ludności, która nadal tam mieszka. W Meksyku nadal mówi się 68 rdzennymi językami.

Meksyk słynie z karteli narkotykowych, nielegalnego handlu tymi używkami i toczącej się wojny narkotykowej. Każdego roku z Meksyku do USA trafiają nielegalne narkotyki warte dziesiątki miliardów dolarów. Meksyk dostarcza do Stanów Zjednoczonych głównie marihuanę, kokainę, heroinę, metamfetaminę i fentanyl. Najpotężniejszym kartelem w Meksyku, a także największą i najpotężniejszą organizacją zajmującą się handlem narkotykami na świecie, jest kartel Sinaloa.

MEKSYK

Kuchnia meksykańska jest niezwykle popularna w wielu zakątkach świata. Co sprawia, że jest ona tak atrakcyjna? Niezwykłe aromaty i intensywne smaki. Meksykańskie specjały przyciągają wzrok i skutecznie pobudzają kubki smakowe. Mnogość wykorzystywanych produktów sprawia, że każdy znajdzie coś dla siebie. Podstawę meksykańskiej kuchni stanowią lokalne produkty, takie jak fasola, kukurydza i chilli. Ich uzupełnieniem są zwykle awokado, dynia, pomidory, kakao czy wanilia. W Meksyku warto spróbować tradycyjnych tamales (ciasto kukurydziane wypełnione mięsem lub fasolą i serem) lub taco (tortilla z różnymi dodatkami, takimi jak mięso, fasola lub salsa)

Meksyk jest państwem bogatym w surowce mineralne, jednakże z ograniczonym arealem ziemi uprawnej i z gwałtownie rosnącą populacją. Ponad połowa mieszkańców żyje w środkowej części kraju, podczas gdy rozległe rejony na suchej północy i tropikalnym południu są rzadko zaludnione. Gospodarka kraju w dużej części opiera się na dochodach z turystyki i eksportu ropy naftowej.

Meksyk to kierunek, który ma do zaoferowania naprawdę wiele swoim turystom. Przyjeżdżają tu ludzie z całego świata. Mnóstwo słońca, egzotycznego klimatu i pięknych zabytków to tylko niektóre z powodów, dla których warto odwiedzić Meksyk.

Ali-
cja
Du-
dek

CHARYTATYWNY KIERMASZ KOŁA KULINARNEGO

28 listopada odbyły się przygotowania do kermasu, którego organizatorem było koło kulinarne. Przed rozpoczęciem zjedliśmy pizzę i z zapałem zabraliśmy się do pracy. Przygotowania trwały kilka godzin, podczas których powstały same pyszności. Zrobiliśmy babeczki, rogaliki i świąteczne pierniczki. W przygotowaniach udział brali uczniowie klasy 7a, 6b i dziewczyny z 6a. Wszyscy ciężko pracowali. To był naprawdę przyjemny czas, spędzony w gronie znajomych, przy świątecznej muzyce, pysznie pachnący. Następnego dnia był kermasz. Zaczęliśmy sprzedawać od drugiej lekcji. Było bardzo duże zainteresowanie i bardzo szybko sprzedaliśmy większość smakołyków. Rogaliki, które zostały sprzedaliśmy przed dyskoteką. Bardzo dziękujemy wszystkim koleżanką i kolegą za duże zainteresowanie naszymi wypiekami, dzięki temu możemy pomóc zwierzętom z Kojca w Gryfinie.

 UWAGA

W DNIU 29.11.2023r (ŚRODA)
ODBYDZIE SIĘ SPRZEDAŻ
SŁODKOŚCI, PRZYGOTOWANYCH
PRZEZ UCZNIÓW
UZESTNICZĄCYCH W KOŁE
KULINARNYM .

KOSZT 3zł

ZEBRANE FUNDUSZE ZASIŁĄ
AKCJĘ SZKOLNEGO KLUBU
WOLONTARIATU
„ KARMA DLA KOJCA W
GRYFINIE ”.

SERDECZNIE ZAPRASZAMY
 SZKOLNY KLUB WOLONTARIATU
 KOŁO KULINARNE

Oliwia Szachniewicz klasa VI b

SPORT W NASZEJ SZKOLE

13 listopada odbyły się zawody z unihokeja w Chwarstnicy. Gardno grało z Widuchową, Gryfinem i Chwarstnicą.

Dziewczyny grały z dziewczynami a chłopcy grali z chłopcami. Najpierw zaczęli grać chłopcy a potem dziewczyny i tak na zmianę. Jedna runda trwała 15 minut tylko, że runda była podzielona na dwie połowy. Jak było już koniec zawodów ogłoszono wyniki okazało się, że Gardno zdobyło IV miejsce. Ale w końcu to były pierwsze zawody od kilku lat, więc zawsze może być lepiej.

Maja Pinkowicz oraz Gracjan Stępień uczniowie naszej szkoły trenują pływanie. W zawodach w Koszalinie zajęli wysokie pozycje. Maja zajęła dwa razy 1 miejsca (w stylu dowolnym i klasycznym) a Gracjan był 10 (styl klasyczny).

Oliwia Sienkiewicz klasa VI b

Magiczny globus

Dnia 28 listopada do naszej szkoły przyjechał Magiczny globus. W tym wydarzeniu uczestniczyły klasy 1-8 i przedszkole. Magiczny globus to taka duża bańka wypełniona powietrzem do której się wchodzi i układa na poduszkach. Panowie ze specjalnego projektora wyświetlali bajkę o różnych porach roku, krajach oraz pogodzie jaka jest w danej porze roku. Po wyjściu z bańki można było zakupić popcorn i różne drobiazgi.

Ewa Kowalska klasa VI b

WYCIECZKA DO ECOGENERATORA

W dniu 28.11.2023r. klasa 8a naszej szkoły wraz z klasą 8 i 7 ze Szkoły Podstawowej w Radziszewie pojechali na wycieczkę do EcoGeneratora – Termicznego Zakładu Utylizacji Odpadów Komunalnych w Szczecinie. Przez pierwszą godzinę pani Anna Folkman opowiedziała nam o EcoGeneratorze. Miała przygotowaną prezentację, na której był pokazany plan całego budynku i opisywała nam poszczególne sektory. Dowiedzieliśmy się całej historii powstanie instalacji oraz tego, że w tej chwili energia elektryczna, która jest skutkiem ubocznym spalania jest sprzedawana i EcoGenerator jest naprawdę ekologiczny. Po całej prezentacji oprowadziła klasy najpierw po dolnej części generatora i opowiedziała co robią są poszczególne elementy instalacji. Po oprowadzeniu klas po dolnej części, przeszła na dwór, gdzie opowiedziała o parze wodnej wydobywającej się z komina i o niskiej emisji substancji szkodliwych. Później zaprowadziła klasy wyżej i pokazała piec, gdzie spalali śmieci. Mogliśmy zajrzeć do środka przez specjalne okienko. Po pokazaniu pieca klasy przeszły do pomieszczenia, gdzie pan kieruje specjalnym chwytakiem i i przetrzuca śmieci oraz wrzuca je do podajnika taśmowego, aby przenieść je do pieca. Gdy już pani oprowadziła klasy po generatorze to wszyscy wrócili do pomieszczenia, gdzie pani nam jeszcze odpowiadała na pytania. Po wyjechaniu z EcoGeneratora pojechaliśmy do galerii zjeść drugie śniadanie. Później pojechaliśmy do Muzeum Techniki i Komunikacji, aby obejrzeć wystawę starych samochodów, motocykli, autobusów i tramwajów. Niektórym z nas udało się prowadzić tramwaj na symulatorze. Po wyjściu z Muzeum wróciliśmy do domów.

Aurelia Kwaśnica klasa VIII a

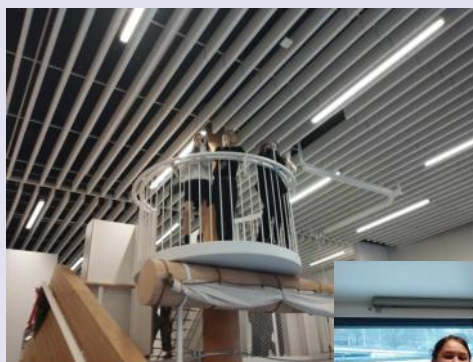

WYJAZD NA KONKURS „SZKOLNY PULITZER 2023”

8 grudnia nasza redakcja otrzymała zaproszenie na finał konkursu „*Szkolny Pulitzer 2023*” województwa zachodniopomorskiego. 21 grudnia redakcja naszej szkolnej gazetki „*Kropeczka*” wzięła udział w finale konkursu „*Szkolny Pulitzer 2023*” organizowanym przez redakcję Kuriera Szczecińskiego w Morskim Centrum Nauki w Szczecinie. W tegorocznym finale jako debiutanci – reprezentanci, udział wzięli: **Natalia Okoń, Alicja Dudek, Laura Ferens, Oliwia Szachniewicz, Ewa Kowalska i opiekun pani Agnieszka Drabik**. W tej edycji nominowanych do nagrody zostało 16 redakcji szkolnych pism, więc konkurencja była duża. Choć nie udało nam się otrzymać głównej nagrody, to i tak jesteśmy bardzo zadowoleni, gdyż wróciliśmy z podziękowaniem za udział w konkursie.

Przed rozpoczęciem uroczystej gali miałyśmy możliwość zwiedzenia Morskiego Centrum Nauki i obejrzenia pokazu w planetarium.

*Przygotowała
Natalia Okoń kl. VIII a*

SZKOLNY Pulitzer

Nominacja do Nagrody Głównej

„Kropeczka”

gazetka uczniów

Szkoły Podstawowej

im. Bohaterów Westerplatte

w Gardnie

J U R Y K O N K U R S U

zastępca redaktora naczelnego
Sylwia Dudek

prezes – redaktor naczelnny
Roman Ciepliński

redaktor
Katarzyna Lipska-Sokołowska

Szczecin, 21 grudnia 2023 r.

Mikołajki w szkole

6-go grudnia 2023r. zgodnie z tradycją progi naszej szkoły zawitał długo oczekiwany gość, czyli Święty Mikołaj który dotarł do nas już samego rana. Mikołaj witał każdego ucznia i pracownika wchodzącego do szkoły. Na ten dzień szczególnie czekały nasze przedszkolaki i dzieci z klas 1-3. Podczas odwiedzin w salach lekcyjnych Mikołaj wysłuchał specjalnie dla niego przygotowanych piosenek i kolęd. W czasie wręczania prezentów Święty Mikołaj rozmawiał z dziećmi, pytał czy były grzeczne. Dzisiejszy gość sprawił, że dzień był wspaniały pełen radości, życzliwości i uśmiechu. Święty Mikołaj obiecał, że odwiedzi naszą szkołę w przyszłym roku. Dziękujemy Mikołaju.

Ewa Kowalska klasa VI b

Przedszkolne kołędowanie

20 grudnia dzieci z oddziału przedszkolnego zorganizowały dla wszystkich klas, rodziców oraz nauczycieli występ z okazji nadchodzących świąt Bożego Narodzenia.

Każda z grup przygotowała swoją część artystyczną w postaci piosenki i układu tanecznego.

Stworzone na tę okoliczność dekoracje zachwycały wszystkich oglądających i wprowadzały w świąteczny klimat.

Również uczniowie ze starszych klas wspomagali maluchów swoimi występami.

Na zakończenie wszystkie grupy przedszkolne, razem zaśpiewały pożegnalną piosenkę – życząc wszystkim „Wesołych Świąt”.

Publiczność była pod wrażeniem zaangażowania dzieci i ich wychowawców, dlatego każdy występ nagradzała głośnymi oklaskami.

Nadia Dul klasa VI b

Kino

Dnia 7 grudnia klasy 6a,6b oraz 7a pojechały do kina na wspaniały film pod tytułem „Wonka” . Film opowiada o różnych niezwykłych przygodach głównego bohatera Williego Wonki który mimo różnych opinii na swój temat nigdy się nie poddawał i zawsze podążał za marzeniami. Film miał bardzo pozytywny przekaz. Po filmie wszyscy pojechaliśmy do Mc'donalda i po spędzonych tam 2 godzinach wszyscy wrócili do szkoły, domu.

Ewa Kowalska klasa VI b

JASEŁKA W NASZEJ SZKOLE

19.12. 2023r. w naszej szkole odbyły się Jasełka Bożonarodzeniowe w wykonaniu uczniów naszej szkoły. Dzieci przedstawiały jak może wyglądać wigilia i święta w różnych domach, uczennice śpiewały pastorałki. Na widowni zasiedli zaproszeni goście dyrekcja naszej szkoły i ksiądz Proboszcz naszej parafii Przemysław Pokorski, uczniowie oraz nauczyciele z naszej szkoły. Dziękujemy pani Ani Siwek za poświęcony czas na przygotowanie uczniów do występu oraz wszystkim, którzy przyczynili się do powstania Jasełek.

Julia Małż klasa V b

TROCHE MIŁOŚCI PO ŁACINIE

Amor caecus – ślepa miłość

Amor omnibus idem – miłość jest taka sama dla wszystkich

Odi et amo – nienawidzę i kocham

Quis fallere possit amantem? – Któż mógłby oszukać kochającego?

Qui amant ipsi sibi somnia fingunt – Ci, którzy kochają, sami sobie tworzą sny

Ubi tu Caius ibi ego Caia – Gdzie ty, Gajusz, tam ja, Gaja

Alteri vivas oportet si vis tibi vivere – Powinieneś żyć dla innego, jeśli chcesz żyć dla siebie

Trahit sua quemque voluptas – Każdy ulega swoim namiętnościom

Amo te ama me – Kocham cię, kochaj mnie

Caeca invidia est – Zazdrość jest ślepa

Et cupio et nequeo – I pragnę, i nie chcę

Te amo – Kocham cię

Apudne te vel me? – U mnie czy u ciebie?

Amor gignit amorem – Miłość rodzi miłość

Amor est vitae essentia – Miłość jest esencją życia

Sine amore nihil est vita – Bez miłości nie ma życia

Etiam in morte superest amor – Miłość trwa nawet po śmierci

Amare et sapere vix deo conceditur – Nawet bogu trudno jest jednocześnie kochać i być rozsądnym

Amor magnus doctor est – Miłość jest najlepszym nauczycielem

Cras amet qui nunquam amavit quique amavit cras amet – Jutro pokocha, kto nigdy nie kochał, a kto pokochał, jutro też będzie kochał

„Chłopcy z placu broni” nie jako lektura

Chłopcy z placu broni jest to książka węgierskiego autora Ferenc Molnár. Jest ona lekturą dla klas piątych co nie oznacza że książka jest zła. Książka opowiada o grupach chłopców. Jedna grupa nazywa się chłopcy z placu broni (w oryginale oraz innych językach jednak nazwa brzmi „*chłopcy z ulicy pawła*”) a druga *czworne koszule* (w pierwszej wersji polskiego tłumaczenia nazwa była błędna bowiem brzmiała *czwornoskórzy*). Przywódcą chłopców z placu broni jest Janusz Boka, a najmniej poważanym członkiem i zarazem jedynym szeregowcem jest Ernest Nemeček który jest też głównym bohaterem książki. Przywódcą drugiej grupy jest Feri Acz, a członkami m.in. Sebenicz, bracia Pastorowie i Wendauer. Powieść przedstawia serie zdarzeń w wyniku Nemeček później choruje – najpierw się przeziębiamy po tym, jak podczas przeziębienia w ogrodzie botanicznym (miejsce zabaw Czerwonych Koszul) ukrywa się w basenie, a następnie dostaje zapalenia płuc po „kąpieli”, jaką serwuje mu wroga drużyna, gdy samotnie zakrada się na jej terytorium. Mimo tego że jest ciężko chory w dniu decydującej bitwy wymyka się z domu aby pomóc w walce, ostatek sił przyczyniając się do zwycięstwa swojej grupy. Zostaje zanieiony do domu przez Bokę i niedługo później umiera. Przed domem Nemečka Janosz spotyka Feriego Acza, zmartwionego o stan zdrowia chłopca. Ostatecznie Plac Broni zostaje sprzedany pod budowę domu.

Autor tej powieści był jednym z najbardziej znanych przedstawicieli węgierskiej literatury mieszczańskiej pierwszej połowy XX wieku. Urodził się 12 stycznia 1878 w Budapeszcie, Austro-Węgry, a zmarł 1 kwietnia 1952 w Nowym Jorku. Był on nie tylko pisarzem ale i dramaturgiem oraz dziennikarzem. Urodził się jako Ferenc Neumann, w zamożnej zasymilowanej rodzinie żydowskiej. W dzieciństwie bardzo dużo czytał, co było swoistą ucieczką przed nudą i monotonią rodzinnego życia. W 1895 ukończył gimnazjum kalwińskie, zdając z wyróżnieniem egzamin maturalny. Dalszą naukę chciał kontynuować w szkole oficerskiej, jednak zgodnie z sugestią ojca podjął studia prawnicze, najpierw na Uniwersytecie w Budapeszcie, a później w Genewie, gdzie otrzymał dyplom. Po powrocie do Budapesztu zmienił nazwisko na Molnár.

Ja na początku byłam bardzo sceptycznie nastawiona do tej książki ponieważ wydawała się nudna i nieciekawa. Lecz w późniejszych rozdziałach powieść nabiera sensu. Nie każdemu ta książka może przypaść do gustu, bo jej zakończenie jest smutne, ale warto przeczytać, ponieważ można wywnioskować do jakich poświęceń są zdolni ludzie. Nie jestem zwolennikiem zakończeń ze śmiercią, ale książka urzekła mnie, bo sposób jak inni chłopcy myślą o głównym bohaterze jest tak inny na początku i na końcu. Ich nastawienie do chłopca zmienia się diametralnie po zobaczeniu jak jest oddany swojej małej ojczyźnie. Niestety chłopiec do końca swoich chwil nie dowiedział się, że plac zostanie zastąpiony domem. Większość ludzi może mieć urazę do tej książki przez to, że jest lekturą, a duża część tych osób po prostu nie lubi lektur. Lecz sama książka jest bardzo ciekawą pozycją do przeczytania. Żeby bardziej zrozumieć temat książki warto przeczytać ją po raz drugi, gdyż kiedy czytamy ją jako lekturę skupiamy się bardziej na samym przeczytaniu jej i zapamiętaniu jak najwięcej, ponieważ nie chcemy dostać złej oceny ze sprawdzianu. Na przeczytaniu po raz drugi warto się skupić na fabule oraz zachowaniu bohaterów.

Laura Ferens klasa VI b

DBAMY O ZWIERZĘTA

10 listopada - Dzień Jeża

Jeże pojawiły się na ziemi około 60 mln lat temu. Są jednymi z pierwszych ssaków, więc tym bardziej warto ochronić je przed losem, który spotkał dinozaury. Inaczej nasze dzieci będą mogły zobaczyć je jedynie w książce albo grze komputerowej. Dzień Jeża jest dobrą okazją do tego, by dowiedzieć się jak pomóc tym sympatycznym zwierzakom.

Jeże są jednymi z najbardziej rozpoznawalnych dzikich zwierząt żyjących w Polsce. Spotkać je można w pobliżu gospodarstw, na obrzeżach wsi i miast, w ogrodach i parkach. W naszym kraju występuje jeż zachodni oraz jeż wschodni. Niestety te kolczate ssaki są gatunkiem zagrożonym i jeśli nie zapewnimy im należytej ochrony, w ciągu kilkunastu lat wyginą. Warto to robić choćby z tego powodu, że pomagają w zwalczaniu szkodników roślin uprawianych przez ludzi.

Największym zagrożeniem dla tych najeżonych osobników jest oczywiście działalność człowieka. Przede wszystkim wyniszczamy ich naturalne środowisko jakim są lasy liściaste. Stosowanie środków ochrony roślin zabijających owady oznacza z kolei, że zabieramy jeżom ich naturalne pożywienie. Wiele z nich ginie pod kołami samochodów, pod kosiarkami czy zostaje spalonych żywcem podczas porządków ogrodowych (np. palenia liści). Zagrożeniem są dla nich psy, środki chemiczne, trutki a także kataklizmy jak powodzie, pożary lasów.

Każdy z nas może włączyć się do Światowego Dnia Jeża i ochrony tych zwierząt. Warto pamiętać, że jeśli spotkamy jeża zimą albo za dnia, to znak że potrzebuje on naszej pomocy.

Jeżom można także pomóc stosując środki profilaktyczne. Oto kilka porad:

- Zostawmy w naszym ogrodzie trochę dzikiej przestrzeni.
- Wystawmy miseczkę z karmą lub surowym mięsem (drobno pokrojoną wołowinę, serca, żołądki). Zimą możemy też udostępnić pomieszczenie, w którym temperatura nie spada poniżej zera (np. piwnicę), gdzie jeże będą mogły spokojnie hibernować. W ogródku warto zbudować domek dla jeża, w którym wygodnie spędzi on zimę.
- Jeśli zamierzamy palić liście i gałęzie, sprawdźmy najpierw czy nie przebywa tam akurat jakiś jeż. Ponadto uważaj na kośmy trawę.
- Nie chlorujmy i nie odkażajmy chemikaliami wody. Także trucizny na szkodniki są dla jeża śmiertelne. Zadanie eliminacji niechcianych gości lepiej zostawić dla kolczatego ssaka, on wie jak to zrobić.
- Dużo jeży ginie przy drogach potraconych przez pędzące samochody. Ze względu na swoje małe rozmiary trudno je zauważyć, ale jeśli zwolnimy, z pewnością będzie o to zdecydowanie łatwiej. Gdy widzimy rannego jeża na poboczu należy zatrzymać auto i zabrać go do specjalisty.

Ile kolców ma jeż? Czy naprawdę lubi jabłko?

Najbardziej charakterystycznym elementem tych ssaków są oczywiście kolce. Ciało jeża pokrywa około 5000 kolców. To dzięki nim może się bronić przed drapieżnikami, np. przed wężem. Gdy ktoś go niepokoi, zwija się w kulkę i zaczyna trząść. W ten sposób zadaje napastnikowi rany.

Jeże prowadzą naziemny i nocny tryb życia. Są krótkowidzami, ale mają za to dobry węch. Poza tym potrafią się wspinać i pływać. W klimacie umiarkowanym jeż zapada w sen zimowy. Często zagrzebuje się w stertach opadłych liści i gałęzi, aby przeczekać jesień i zimę. Kiedy tylko pojawią się pierwsze oznaki wiosny budzi się do życia. Głód zmusza go do szukania jedzenia. kolczasty ssak lubi za to dżdżownice, drobne bezkręgowce, ślimaki, pomrowiki, małe węże, jaszczurki, gąsienice. Jego największym przysmakiem są ponoć myszy i jaja ptaków, które podbiera z gniazd znajdujących się na ziemi. Aby zgromadzić zapasy żywieniowe na zimę, jeż musi zjeść prawie tyle, ile wynosi waga jego ciała. Podczas jednej nocy jest on w stanie zjeść 200 gramów owadów.

DZIEŃ GUZIKA

12 grudnia obchodzimy **Dzień Guzika** - święto, które może wydawać się nieco nietypowe, ale które skłania do zastanowienia się nad tym, jak ten niewielki element odzieży wpłynął na naszą codzienną garderobę. Guziki są wszędzie - na naszych koszulach, spodniach, płaszczach, a nawet torebkach. Ale skąd się wzięły i jak ewoluowały na przestrzeni wieków?

Historia Guzika

Pierwsze guziki pojawiły się około 5000 lat temu i były używane głównie jako ozdoby, a nie do zapinania ubrań. W starożytnym Rzymie guziki były symbolem statusu społecznego. Im więcej guzików miała osoba na swojej odzieży, tym była bardziej zamożna.

W średniowieczu guziki zaczęły pełnić funkcję praktyczną. Były używane do zapinania ubrań, co pozwalało na lepsze dopasowanie do sylwetki. W tym czasie guziki były często wykonywane z drogocennych metali i kamieni szlachetnych, co czyniło je symbolem bogactwa i prestiżu.

Guziki w Modzie

W epoce wiktoriańskiej guziki stały się nieodłącznym elementem mody. Były używane nie tylko do praktycznych celów, ale także jako ozdoba. W tym okresie popularne były guziki z perłami, kości słoniowej i szkła.

W XX wieku, z rozwojem przemysłu odzieżowego, guziki zaczęły być masowo produkowane. Zaczęto używać nowych materiałów, takich jak plastik, co znacznie obniżyło ich koszt i sprawiło, że stały się dostępne dla wszystkich.

Dzień Guzika to okazja, aby docenić ten mały, ale niezwykle ważny element naszej garderoby. Bez guzików wiele naszych ubrań nie byłoby tak funkcjonalnych, jak są. Guziki pozwalają nam dopasować ubrania do naszej sylwetki, zapewniając komfort i wygodę noszenia.

źródło: www.kobieceinspiracje.pl
Agata Piela klasa VI b

REDAKCJA GAZETKI SZKOLNEJ

„KROPECZKA”

rok szkolny 2023/2024

NATALIA OKOŃ - *redaktor naczelny*

Hanna Czerkasiewicz

Zuzanna Gryniewicz

Aurelia Kwaśnica

Alicja Dudek

Nadia Dul

Laura Ferens

Ewa Kowalska

Agata Piela

Oliwia Sienkiewicz

Oliwia Szachniewicz

Julia Małz

Opieka: Agnieszka Drabik